

Sygn. akt V U 539/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2023 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Beata Łapińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2023 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku L. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania L. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia (...) r. sygn.: (...)

1. **oddala odwołanie,**

2. **nie obciąża wnioskodawcy L. Ż. kosztami postępowania w sprawie.**

Sygn. akt VU 539/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił L. Ż. przyznania prawa do emerytury pomostowej. Zakład odmówił przyznania wnioskodawcy emerytury, ponieważ:

- nie udowodnił on okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat,

- po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych ZUS nie zaliczył okresu pracy:

- od 26 maja 1986r. do 30 września 1991r. oraz od 1 lutego 1992r. do 31 grudnia 2008r. ponieważ w świadectwie pracy brak jest podstawy prawnej. Pracodawca nie określił charakteru wykonywanej pracy, ściśle według wykazu, działu i pozycji stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. oraz nie wskazał stanowiska pracy zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego.

- po 31 grudnia 2008r. nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych.

Do pracy w warunkach szczególnych Zakład uznał okresy od 17 listopada 1982r. do 29 lutego 1984r. oraz od 7 listopada 1984r. do 30 kwietnia 1986r. - łącznie 2 lata, 9 miesięcy i 8 dni. Zakład przyjął za udowodnione staż sumaryczny wynoszący 38 lat, 5 miesięcy i 9 dni.

W odwołaniu z dnia 5 lipca 2022 roku wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej. Podnosił, że wykazał okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący ponad 15 lat, co wynika ze świadectwa pracy oraz świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionych przez pracodawcę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powielając argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji. Wskazano nadto, że Zakład nową decyzją z 9 września 2022r. ustalił, że wnioskodawca spełnia przesłankę 15 lat pracy w warunkach szczególnych, jednak nadal nie ma prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy pomostowej ani na podstawie art. 49 w związku z art. 4 ustawy pomostowej. Dlatego pomimo częściowej zmiany dotyczącej spełnienia przesłanki 15 lat pracy w warunkach szczególnych ZUS uznał, że zaskarżona decyzja została wydana prawidłowo.

Na rozprawie w dniu 28 lutego 2023r. pełnomocnik organu rentowego oświadczył, iż wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych zaliczony został okres od 26 maja 1986r. do 30 września 1991r. oraz od 1 lutego 1992r. do 31 grudnia 2008r. na stanowisku spawacza, jak również okres od 17 listopada 1982r. do 29 lutego 1984r. i od 7 listopada 1984r. do 30 kwietnia 1986r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

L. Ż. urodzony w dniu (...), wystąpił w dniu 4 marca 2022 roku z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

(okoliczności niesporne)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że ubezpieczony udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 38 lat, 5 miesięcy i 9 dni, jak również udowodnił okres pracy w warunkach szczególnych wynoszący co najmniej 15 lat. Natomiast pracy w warunkach szczególnych skarżący nie wykonywał po dniu 31 grudnia 2008r. w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a okres pracy przed 2008r. na stanowisku spawacza i starszego rzemieślnika nie został wymieniony w ustawie o emeryturach pomostowych.

(dowód: decyzja ZUS z 20.06.2022r. k. 22, decyzja z 9.09.2022r. k. 51 – akt ZUS, oświadczenie pełnomocnika ZUS nagranie od minuty 2:50 do minuty 6:21 protokołu rozprawy z dnia 28.02.2023r.)

L. Ż. zatrudniony był w (...) w okresie od 1 września 1976r. jako uczeń (...) Szkoły Zawodowej przy zakładzie a od 1 czerwca 1979r. do 28 października 1980r. jako spawacz. Stosunek pracy wygasł z uwagi na powołanie skarżącego do odbycia zasadniczej służby wojskowej.

(dowód: świadectwo pracy z 3.11.1982r. k. 33 akt ZUS)

W okresie od 17 listopada 1982r. do 29 lutego 1984r. L. Ż. zatrudniony był w (...) (...) w P. jako starszy rzemieślnik. Zajmował się naprawą i remontem silników oraz usuwaniem uszkodzeń przy wałkach napędowych lokomotywy.

(dowód: świadectwo pracy z 24.02.1984r. k. 34 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy nagranie od minuty 20:26 do minuty 21:23 w związku z nagraniem od 6:21 do minuty 14:34 protokołu rozprawy z dnia 28 lutego 2023r.)

W okresie od 7 listopada 1984r. do 30 kwietnia 1986r. skarżący zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) (...) klasy w K. na stanowisku starszego rzemieślnika. Wykonywał prace spawalnicze, spawając elektrodą różne elementy wagonów.

(dowód: świadectwo pracy z 29.04.1986r. k. 36 akt ZUS, zeznania wnioskodawcy nagranie od minuty 20:26 do minuty 21:23 w związku z nagraniem od 6:21 do minuty 14:34 protokołu rozprawy z dnia 28 lutego 2023r.)

L. Ż. od 26 maja 1986r. do 30 czerwca 2008r. pracował w Fabryce (...) zakład (...) S.A. w P. w pełnym wymiarze czasu pracy. Od dnia 1 lipca 2008r. skarżący przeszedł w trybie art. 23¹ § 4 k.p. do nowego pracodawcy (...) Sp. z o.o. potem dokonano zmiany nazwy zakładu na (...) S.A. gdzie wnioskodawca pracował do 31 października 2013r.

(dowód: świadectwo pracy z 31.10.2013r. k. 37 - akt ZUS)

W okresie od 26 maja 1986r. do 31 października 2013r. L. Ż. w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę spawacza elektrycznego. Na hali zajmował się spawaniem konstrukcji stalowych, urządzeń górniczych, takich jak obudowy kopalniane, przenośniki taśmowe, taśmociągi a także mosty, dźwigi.

(dowód: zeznania świadka R. K. nagranie od minuty 14:41 do minuty 17:39, zeznania świadka G. D. nagranie od minuty 17:39 do minuty 19:07, zeznania świadka A. W. nagranie od minuty 19:07 do minuty 20:26, zeznania wnioskodawcy nagranie od minuty 20:26 do minuty 21:23 w związku z nagraniem od 6:21 do minuty 14:34 protokołu rozprawy z dnia 28 lutego 2023r.)

Pracodawca wystawił L. Ż. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach za okresy od 26 maja 1986r. do 30 września 1991r. oraz od 1 lutego 1992r. do 31 grudnia 2008r. i wskazał, że w okresach tych wnioskodawca wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym na stanowisku spawacza wymienionym w wykazie A dział XIV poz. 12 pkt 10 - stanowiącym załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

(dowód: świadectwo wykonywania prac w szczególnych k. 48 – akt ZUS)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1924 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
6. po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). **Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany** (tak: wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

Transponując powyższe na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że wnioskodawca był zobowiązany wykazać, że po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej lub też udowodnić, że wcześniejszy okres wykonywania pracy w warunkach szczególnych może być za taki uznany w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

Wnioskodawca nie udowodnił, by po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Prace w szczególnych warunkach – zgodnie z art. 3 ust 1 ustawy o emeryturach pomostowych - to prace związane z czynnikami ryzyka wymienionymi w art. 3 ust 2 ustawy, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Z kolei prace o szczególnym charakterze – zgodnie z art. 3 ustę 3 ustawy o emeryturach pomostowych - to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Wnioskodawca dysponował wprawdzie świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach za okres od 26 maja 1986r. do 30 września 1991r. oraz od 1 lutego 1992r. do 31 grudnia 2008r. jednakże pracodawca skarżącego nie wskazał prac wyszczególnionych w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, ale wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983

roku w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, w którym to przecież wymieniono prace, jakich wykonywanie implikuje przyznanie prawa do emerytury na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dlatego też uznać należało, że wnioskodawca nie dysponował zaświadczeniem o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 r., jak tego wymaga art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych, a jedynie świadectwem pracy w warunkach szczególnych.

Z uwagi na fakt, że ZUS ostatecznie uznał, iż L. Ź. posiada okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat, konieczne stało się rozstrzygnięcie przez Sąd, czy skarżący po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 4 ustawy pomostowej), lub też czy posiada na dzień 1 stycznia 2009r. okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze ale w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej (art. 49 ustawy pomostowej).

Zakres przedmiotowy prac zaliczanych przez ustawodawcę do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych jest znacznie węższy niż ten określony w wykazie takich prac zamieszczonych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 1983r. wydanym na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Celem ustawy o emeryturach pomostowych była bowiem likwidacja możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę przez niektóre grupy zawodowe. Ustawodawca uznał, że wprowadzone w 1983 r. przepisy regulujące te kwestie (w szczególności rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.) przewidują zbyt szeroką grupę uprawnionych do wcześniejszych świadczeń emerytalnych i niezbędna jest konsekwentna realizacja założeń reformy systemu ubezpieczeń społecznych, co do stopniowej likwidacji możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę. W wyniku reformy systemu ubezpieczeń społecznych, zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie o emeryturach i rentach z FUS ulegała stopniowej likwidacji możliwość wcześniejszego przejścia na emeryturę. Zatem nie wszystkie osoby korzystające w starym systemie emerytalnym z obniżonego wieku emerytalnego będą mogły skorzystać z emerytur pomostowych.

Podkreślić należy, że prawo do emerytury pomostowej jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo. Podzielając takie rozumienie przepisów ustawy o emeryturach pomostowych, należy stwierdzić, że ustawodawca w załącznikach nr 1 i 2 w sposób ścisły i wyczerpujący uregulował rodzaje prac wykonywanych w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze. Oznacza to, że wymienione w nim prace stanowią katalog zamknięty i tym samym wyłącznie wykonywanie tych prac uprawnia do nabycia emerytury pomostowej.

Wnioskodawca wykonywał prace spawacza we wskazanych okresach, czyli praktycznie przez całe swoje życie zawodowe. Jednakże wśród prac wymienionych przez ustawodawcę w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych pod pozycją 28 wskazane są prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.) Wnioskodawca nie udowodnił by w spornych okresach wykonywał tego typu prace.

Z zeznań świadków R. K. G. A. W. i samego skarżącego wynika, że pracował on na stanowisku spawacza. Zajmował się spawaniem konstrukcji stalowych, urządzeń górniczych, takich jak obudowy kopalniane, przenośniki taśmowe, taśmociągi a także mosty, dźwigi.

Wnioskodawca nie wykazał więc by po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu nowo obowiązujących przepisów a więc art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Nadto Sąd ocenił, że wykonywane przez L. Ź. prace w okresach od 26 maja 1986r. do 30 września

1991r. oraz od 1 lutego 1992r. do 31 grudnia 2008r. nie były pracami wykonywanymi w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, **w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych**, tym samym nie nabył prawa do emerytury pomostowej.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uznając odwołanie za nieuzasadnione, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach sąd orzekła na podstawie art. 102 k.p.c. Stosownie do tej regulacji w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przytoczona regulacja prawna, jako przepis szczególny do wskazanego powyżej art. 98 k.p.c., winna być stosowana w wyjątkowych sytuacjach, na co zresztą wskazuje redakcja art. 102 k.p.c. Ocena, czy takie przesłanki wystąpiły powinna być zawsze dokonywana w całokształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 r., II CZ 223/73). Ocena tych okoliczności następuje z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego.

Sąd Okręgowy, po przeanalizowaniu całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie uznał, że za zastosowaniem art. 102 k.p.c. przemawia charakter rozpoznawanej sprawy, jak również fakt, że po wydaniu zaskarżonej decyzji na skutek załączonych dokumentów organ rentowy wydał nową decyzję i skorygował swoje stanowisko na rozprawie w dniu 28 lutego 2023r.

Uwzględnić należy także fakt, iż sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych są sprawami o charakterze szczególnym. Służą mianowicie zabezpieczeniu społecznemu ubezpieczonych. Traktowane są więc odrębnie, podobnie jak sprawy pracownicze, niż wszystkie inne sprawy cywilne. Są więc zwolnione w pierwszej instancji od opłat sądowych (art. 36 ustawy o kosztach sądowych), a wydatki w sprawie ponosi tylko Skarb Państwa (art. 98 i 96 ust. 1 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych). Zdaniem Sądu Okręgowego ma to też odniesienie i do kwestii zwrotu kosztów procesu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Zatem tylko kiedy ubezpieczony w sposób ewidentnie nieuzasadniony ze świadomością domaga się zmiany decyzji w zakresie ubezpieczeń społecznych powinien być obciążony zwrotem kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem Sądu taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje. Jeżeli więc nakład fachowego pełnomocnika organu rentowego jest nieduży tym bardziej należy mówić o szczególnie uzasadnionym wypadku umożliwiającym odstąpienie od obciążania osoby odwołującej się, od kosztów zastępstwa prawnego organu rentowego. Gdyby przecież przyjąć inny punkt widzenia to osoby starające się o świadczenia społeczne obawiałyby się ze względu na koszty „fachowych pełnomocników organu rentowego” składać odwołań od decyzji tych organów rentowych, a przecież oczywistym jest, że nie zawsze są prawidłowe.

Za celowością orzeczenia o kosztach procesu w niniejszej sprawie na podstawie art. 102 k.p.c. przemawia, w ocenie Sądu Okręgowego także niewielki nakład pracy radcy prawnego jako pełnomocnika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. Takie stanowisko ma pełne uzasadnienie w postanowieniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 października 2007 roku w sprawie o sygn. akt P 29/07, OTK-A 2007/9/116 (Lex numer 322185) oraz powołanym tam orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Dlatego na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.